

Občanské právo pro environmentální podnikání

Mgr. Josef Karlický

18. 11. 2010

Zásady občanského práva

- ▶ Vše je dovoleno, co není výslovně zakázáno
- ▶ Zásada autonomie vůle (smluvní svobody)
- ▶ Možnost subjektů uzavírat občanskoprávní vztahy s kýmkoli o čemkoli a v jakékoliv formě, pokud tato možnost není omezená právním předpisem

Kogentní normy

- není možno se od nich odchýlit
- kogentnost vyplývá z formulace normy – příkazy, zákazy
- např. § 686 OZ: „Nájemní smlouva musí mít písemnou formu.“
- rozpor s kogentní normou = neplatnost

Dispozitivní normy

- ▶ Ostatní normy občanského práva
- ▶ Strany smlouvy mohou své vztahy upravit odchylně od dispozitivních norem
- ▶ Dispozitivní normy se uplatní jen v případě, že účastníci neupravili své právní vztahy jinak
- ▶ Např. § 666 odst. 1 OZ: Nájemce je oprávněn dát pronajatou věc do podnájmu, nestanoví-li smlouva jinak

Platnost právního úkonu

- ▶ Právní úkon musí být učiněn:
- ▶ 1) **svobodně** = nikoli pod vlivem nátlaku či vyhrůžky
- ▶ 2) **vážně** = nikoli žertem či omylem
- ▶ 3) **určitě**
- ▶ 4) **srozumitelně**

Platnost právního úkonu

- ▶ Právní úkon je neplatný, pokud:
 - odporuje zákonu nebo jej obchází anebo se přičí dobrým mravům
 - ten, kdo jej učinil není způsobilý k právním úkonům
 - Nebyl-li sjednán ve formě stanovené zákonem či smlouvou

Typové (pojmenované) smlouvy

- ▶ Smlouvy, jejichž znaky jsou upraveny zákonem upraveny.
- ▶ Jejich zákonná úprava je s výjimkou základních ustanovení dispozitivní
- ▶ Například:
 - Kupní smlouva
 - Nájemní smlouva
 - Smlouva o dílo
 - Příkazní smlouvy
 - Smlouva o půjčce

Nepojmenované smlouvy

- ▶ Občanský zákoník umožňuje i uzavření smluv, jež přímo neupravuje = smlouvy nepojmenované (inominátní)
- ▶ Nesmí však odporovat obsahu či účelu zákona
- ▶ Například:
 - sponzorská smlouva
 - leasingová smlouva

Podstatné náležitosti smluv

- ▶ Každá smlouva musí ke své platnosti obsahovat určité náležitosti:
 - identifikaci stran smlouvy
 - vymezení předmětu smlouvy

- ▶ U typových smluv pak občanský zákoník stanovuje další specifické náležitosti.
Například:
 - písemná forma
 - cena